

Розв'язання проблеми відходів вбачається також в освоєнні інноваційних технологій зберігання і внесення гною та посліду, впровадження яких за відповідності сільськогосподарського виробництва міжнародним природоохоронним вимогам забезпечить отримання додаткової конкурентної переваги, зокрема у зниженні витрат на мінеральні добрива.

Список використаних джерел

1. Кос'янчук Н.І. Вплив відходів тваринництва на довкілля. *Modern engineering and innovative technologies. International periodic scientific journal.* 2019. Issue Nr. 8. Part 2. P.4–7.

2. Марцинкевич В., Коломієць Н. Поводження з відходами тваринництва: переваги технології анаеробного зброджування. Київ, 2015. 24 с.

УДК 640.412-025.12:502.17

Олександр СОСУЛА

Здобувач другого (магістерського) рівня освіти
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Науковий керівник: **МАРУСЕЙ Тетяна Володимирівна**

кандидат екон. наук, доцент

доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ГОТЕЛІВ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Негативні зміни навколишнього середовища як наслідок неконтрольованого, неузгодженого, неусвідомленого та безвідповідального антропогенного тиску ініціювали виникнення та популяризацію концепції сталого розвитку, що перетворилася на консолідовану парадигму сучасної світової економіки. Екологізація галузі гостинності стрімкими темпами

розвивається як у світі так і в Україні зокрема. Засоби розміщення намагаються використовувати екологічно безпечні матеріали в інтер'єрі та обладнанні, застосовувати «безвідходні» технології, використовувати екологічно чисті продукти. Для деяких готелів екологія перетворилась на концепцію їх діяльності, позитивними наслідками якої є скорочення собівартості готельних послуг, підвищення туристичної привабливості готелів та надання їм конкурентних переваг. Незважаючи на те, що концепція все ще знаходиться на стадії формування та доопрацювання, вже зараз можна виділити цілу низку особливостей екологічного готелю. Насамперед, це продумана система збереження ресурсів та енергії, яка включає жорсткі стандарти економії ресурсів та широке використання альтернативних джерел енергії. Така характеристика пов'язана з активною політикою європейських країн, що спрямована на стимулювання енергозбереження. Багато готелів використовують сонячну енергію як для прямого підігріву води, так і для отримання електричної енергії [1].

Готельна індустрія є одним із найголовніших і великих секторів у туризмі, відповідно, зростають її роль і значення у створенні кращих місць для розміщення туристів та проживання людей із позиції відповідальності та сталості. Відповідальна гостинність – гостинність, яка спочатку сприяє принесенню користі місцевим жителям, а вже потім відвідувачам, туристам. У найближчий час усю індустрію гостинності чекають зміни, вона вдосконалюватиметься, форми надання послуг гостинності поліпшуватимуться, а оперативні процеси керуватимуться так, щоб негативні наслідки були зведені до мінімуму, а позитивний вплив на навколишнє середовище максимізовано. Готельєри розуміють, що поточні витрати постійно збільшуються, рахунки за комунальні послуги стають більше, а ступінь зношеності інфраструктури цьому тільки сприяє. У такій ситуації перехід до екологічних «зелених» технологій може стати найоптимальнішим рішенням для підприємств готельної індустрії [3].

Сучасна концепція екологічного готелю з'явилась у відповідь на дві проблеми: з одного боку, потреби розвивати прибуткову готельну сферу, а з іншого – врахування обмеженості наявних природних ресурсів та їх збереження. Еко-готель як інноваційна концепція гостинності має ряд особливостей, якими він відрізняється від звичайного у нашому розумінні готелю, зокрема: використанням у будівництві екологічно чистих матеріалів, внеском у збереження навколишнього середовища. Такі готелі найчастіше розташовуються в заповідних зонах чи національних парках, є частиною еко-сіл і природних курортних комплексів, але також бувають і у великих містах. Еко-готелі вважають своїм основним принципом не лише надання гостям комфортних умов, а й зменшення впливу людської діяльності на природу.

Основні умови, що сприяють розвитку еко-готелів в Україні такі: наявність рекреаційних ресурсів та територій, придатних для розташування еко-готелів; становлення та розвиток виробництва екологічно сертифікованої будівельної продукції; наявність значної кількості навчальних закладів з підготовки фахівців у сфері гостинності; наявність наукових, науково-дослідних центрів, що спеціалізуються на розробленні енерго-, водоощадних технологій, підготовці фахівців відповідної спеціалізації; становлення виробництва екологічно чистих продуктів харчування; наявність широкого спектра додаткових послуг.

Негативні тенденції, що уповільнюють практику ведення еко-готельного господарства такі: відсутність розвиненої інфраструктури на територіях, придатних для розташування еко-готелів; «негативний імідж», сформований у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС; відсутність на цей час єдиної державної сертифікації у сфері еко-готелів; висока вартість екологічно чистої продукції; неналежний державний екологічний контроль у сфері виробництва будівельних матеріалів; недостатня практика ведення еко-готельного господарства; відсутність достатньої поінформованості у населення про функціонування еко-готелів.

Вирішити проблеми раціонального економічного та екологічного функціонування закладів розміщення покликані екологічні готелі. Для успішного функціонування еко-готелів потрібні 3 складники: наявність природних екологічно чистих територій, екологічна сертифікація третьою незалежною стороною, виважена екологічна політика закладу [4].

В останнє десятиліття відбулися серйозні зрушення у сфері екологічної сертифікації підприємств готельного господарства. На міжнародний готельний ринок у 2002 році вийшла міжнародна програма добровільної екологічної сертифікації підприємств готельного бізнесу «Green Key», яка є одним з 5 проектів міжнародної недержавної незалежної організації «Foundation for Environmental Education». Відповідно до цієї програми оцінка екологічної діяльності підприємств готельної сфери базується на 12 основних та 60 другорядних критеріях, розроблених міжнародним комітетом, і включає екологічний менеджмент, моніторинг споживання води та енергії, поводження з відходами, підвищення екологічної поінформованості серед персоналу та гостей. На початок 2018 року сертифікацію «Green Key» отримало 2700 готелів, курортів, кемпінгів у 56 країн світу. На початок 2021 року сертифікацію «Green Key» отримало 2700 готелів, курортів, кемпінгів 56 країнах світу. Українських підприємств готельного господарства, що пройшли екологічну сертифікацію Green Key, близько 10, з них у Київській області – 8.

Отже, розвиток сучасних еко-готелів, застосування екологічних матеріалів та технологій є правильним кроком в теперішніх умовах. Хоча не всі готелі адаптовані до впровадження технічних інновацій, однак усі вони незалежно від терміну функціонування, можуть знайти можливість для використання новітніх технологій. Діяльність таких готелів не чинить шкідливого впливу на навколишнє середовище, а самі заклади розміщення користуються більшим попитом серед туристів. Абсолютна відмова від шкідливих матеріалів неможлива, але їх зменшення і заміна більш екологічними аналогами – природними або відновлюваними – є доступною і необхідною, адже еко-готелі – готелі майбутнього. Таким чином, вкладення та

витрати на трансформацію бізнесу і готелів зокрема, хоч і в довгостроковій перспективі, є обґрунтованими.

Список використаних джерел

1. Барна М.Ю., Гліненко Л.К., Дайновський Ю.А. Маркетинг і комунікації як фактори екологізації туристичного і готельного бізнесу. URL: 20.pdf (stateandregions.zp.ua). DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-6-18>
2. Бунтова Н.В. Основні напрями і технології сталого розвитку в індустрії гостинності та туризму. URL: 6.pdf (nuft.org.ua). DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2020-3.4>
3. Ільницька-Гикавчук І. Я. Оцінка функціонування готельного господарства на засадах сталого розвитку. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/07/2021-1-E%D0%9D-9.pdf>. DOI: 10.31891/2307-5740-2021-290-1-9
4. Марусей Т.В. Імперативи еко-інноваційного розвитку готельного господарства. Ефективна економіка. 2023. №3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1300>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.43>